

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2019 r.

23.12.2019 r.

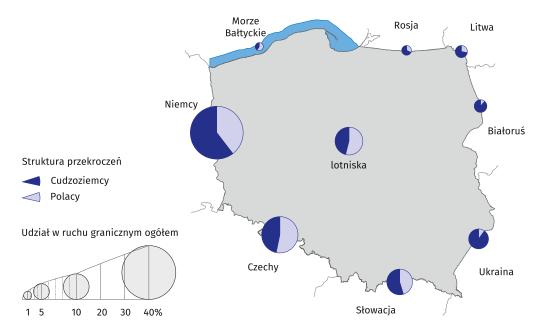
W III kwartale 2019 r. szacunkowa liczba przekroczeń granicy Polski wyniosła 88,7 mln, z tego 50,8 mln (57,2%) dotyczyło cudzoziemców (nierezydentów) i 37,9 mln (42,8%) Polaków (rezydentów).

Ruch graniczny

W III kwartale 2019 r. ruch graniczny (z Polski i do Polski) był większy w stosunku do III kwartału poprzedniego roku o 2,6 mln przekroczeń. W porównaniu z III kwartałem 2018 r. granicę Polski przekroczyło więcej zarówno cudzoziemców, jak i Polaków, odpowiednio o 1,5 mln (3,1%) i o 1,1 mln (3,0%). W stosunku do kwartału poprzedniego liczba przekroczeń była również większa – cudzoziemców o 5,4%, Polaków o 20,0%.

W III kwartale 2019 r. 72,1% ogółu przekroczeń dotyczyło granicy lądowej Polski z krajami Unii Europejskiej (UE), 16,2% granicy na lotniskach, 10,9% zewnętrznej granicy lądowej Unii Europejskiej i 0,8% morskiej.

Mapa 1. Ruch graniczny osób (z Polski i do Polski) według odcinków granicy w III kwartale 2019 roku

W strukturze przekroczeń granicy Polski przeważali cudzoziemcy (57,2%)

Najwięcej osób przekraczało lądową granicę Polski na odcinku z Niemcami (46,1% ogółu przekroczeń lądowej granicy Polski w III kwartale 2019 r.), następnie granicę z Czechami (23,4%), Słowacją (14,2%), Ukrainą (8,4%), Białorusią (3,4%), Litwą (3,2%) i Rosją (1,3%).

Wśród cudzoziemców przekraczających poszczególne odcinki lądowej granicy Polski dominowali obywatele kraju sąsiadującego, na przykład: na granicy z Ukrainą – obywatele Ukrainy (95,7%), na granicy z Rosją – obywatele Rosji (85,1%), a na granicy z Białorusią – obywatele Białorusi (83,3%).

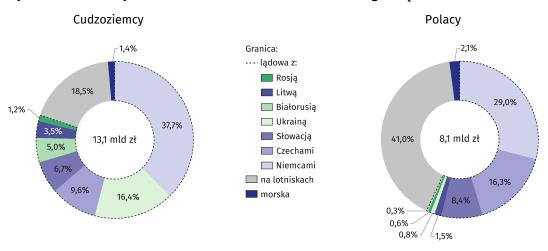
Wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Szacunkowa wartość towarów i usług zakupionych w Polsce przez cudzoziemców w III kwartale 2019 r. ukształtowała się na poziomie 13,1 mld zł, natomiast wydatków poniesionych za granicą przez mieszkańców Polski – 8,1 mld zł. W odniesieniu do analogicznego okresu 2018 r. były one wyższe odpowiednio o 5,3% i o 8,5%. W stosunku do kwartału poprzedniego wydatki, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków były również wyższe odpowiednio o 9,5% i o 49,5%.

W strukturze wydatków poniesionych w Polsce przez cudzoziemców przekraczających lądową granicę w III kwartale 2019 r. największy udział miały wydatki przekraczających granicę z Niemcami (47,1%), następnie z Ukrainą (20,4%), Czechami (12,0%), Słowacją (8,4%), Białorusią (6,2%), Litwą (4,3%) i Rosją (1,5%).

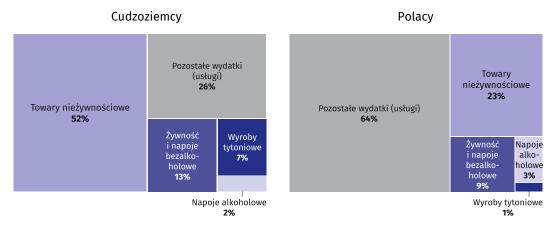
W przypadku mieszkańców Polski, przekraczających lądową granicę kraju, najwyższe wydatki za granicą ponieśli przekraczający granicę z Niemcami (50,9% ogółu wydatków Polaków przekraczających lądową granicę Polski w III kwartale 2019 r.), następnie z Czechami (28,6%), Słowacją (14,8%), Litwą (2,6%), Ukrainą (1,4%), Rosją (1,2%) i Białorusią (0,6%).

Wykres 1. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2019 roku

Cudzoziemcy przekraczający zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski w III kwartale 2019 r. na zakup towarów nieżywnościowych przeznaczyli 81,4% swoich wydatków, na żywność i napoje bezalkoholowe – 12,1%, a na pozostałe wydatki (usługi) – 6,3%.

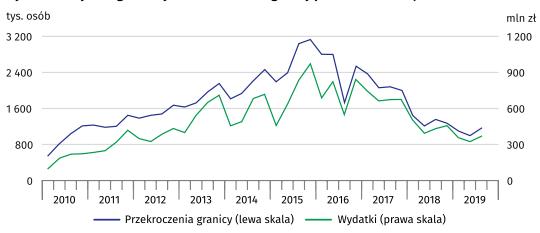
Wykres 2. Struktura wydatków cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą według grup asortymentowych w III kwartale 2019 roku

Mieszkańcy Polski, przekraczający w III kwartale 2019 r. zewnętrzną lądową granicę UE na terenie Polski, większość (59,3%) wydatkowanych za granicą środków przeznaczyli na zakup towarów nieżywnościowych. Znaczny udział w strukturze wydatków Polaków przekraczających granicę zewnętrzną miały pozostałe wydatki (usługi) – 15,9%, natomiast żywność i napoje bezalkoholowe – 7,1%.

W III kwartale 2019 r. szacunkowe wartości towarów i usług zakupionych przez cudzoziemców w Polsce oraz przez Polaków za granicą były większe niż w III kwartale 2018 roku Cudzoziemcy przekraczający wewnętrzną granicę UE w III kwartale 2019 r. największy odsetek wydatków poniesionych w Polsce przeznaczyli na towary nieżywnościowe – 51,8%, następnie na pozostałe wydatki (usługi) – 21,0% oraz na żywność i napoje bezalkoholowe – 13,4%. Z kolei, wśród mieszkańców Polski przekraczających omawianą granicę, znaczny udział w strukturze wydatków poniesionych za granicą miały pozostałe wydatki (usługi) – 54,4% i towary nieżywnościowe – 30,2%, a na żywność i napoje bezalkoholowe Polacy przeznaczyli 11,1% swoich wydatków.

Wykres 3. Mały ruch graniczny cudzoziemców na granicy polsko-ukraińskiej 1

¹ Obowiązek posiadania wizy przez obywateli Ukrainy podróżujących do UE został zniesiony 11 czerwca 2017 r.

Zróżnicowanie wydatków, w tym także pod względem struktury asortymentowej, występowało wśród przekraczających poszczególne odcinki granicy cudzoziemców, jak i Polaków. Związane jest to m.in. ze sposobem podróżowania, celem podróży, długością pobytu, czy też opłacalnością dokonywania zakupów za granicą.

Tabl. 1. Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą w III kwartale 2019 roku

Granica	Ruch graniczny¹				Wydatki				Średnie wydatki ²			
	cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy		cudzoziemcy		Polacy	
	mln osób	III kw. 2018 =100	mln osób	III kw. 2018 =100	mln zł	III kw. 2018 =100	mln zł	III kw. 2018 =100	zł	III kw. 2018 =100	zł	III kw. 2018 =100
OGÓŁEM	50,8	103,1	37,9	103,0	13080,3	105,3	8098,6	108,5	523	102,4	435	104,8
lądowa	44,7	102,9	29,0	101,9	10467,7	103,7	4611,2	104,9	474	101,1	321	102,4
zewnętrzna UE	8,5	100,0	1,2	98,0	2949,7	103,3	147,0	99,5	693	101,2	245	101,6
z: Rosją	0,7	105,6	0,3	93,2	160,0	107,1	53,6	95,1	489	101,1	352	102,2
Białorusią	2,2	100,1	0,3	106,0	649,1	98,7	27,3	106,9	571	93,1	192	100,2
Ukrainą	5,6	99,4	0,6	97,1	2140,5	104,5	66,1	100,3	767	104,4	216	103,8
w tym MRG ³	1,2	85,3	-	х	366,3	85,0	-	х	635	98,6	-	Х
wewnętrzna UE	36,2	103,6	27,8	102,0	7518,0	103,9	4464,2	105,1	421	101,2	324	102,3
z: Litwą	1,7	102,8	0,7	104,9	452,9	103,4	118,9	103,2	546	102,0	318	99,5
Słowacją	5,8	102,3	4,7	100,6	879,1	103,1	680,2	103,7	305	101,4	295	102,3
Czechami	8,1	103,4	9,1	102,7	1255,9	103,7	1318,0	102,8	319	101,2	292	99,9
Niemcami	20,7	104,1	13,3	102,0	4930,1	104,1	2347,0	107,0	483	100,9	356	103,9
morska	0,3	99,9	0,4	100,0	186,5	100,6	168,2	97,0	1047	101,2	822	96,6
na lotniskach	5,8	105,0	8,6	107,2	2426,1	113,0	3319,2	114,7	893	107,3	823	106,4

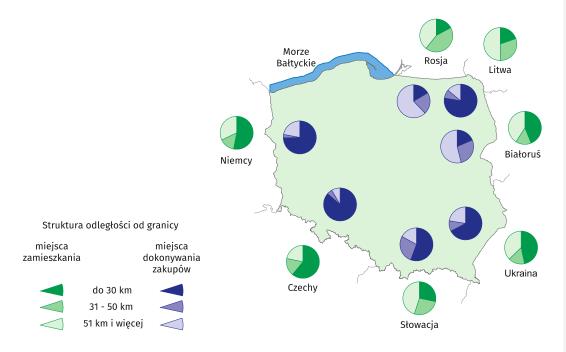
¹ Z Polski i do Polski. ² Na jedną osobę podczas jednej podróży. ³ Mały ruch graniczny.

Delimitacja obszaru oddziaływania granicy lądowej

Badania przeprowadzone w III kwartale 2019 r. pokazują, że przekraczający lądową granicę Polski, zarówno cudzoziemcy jak i Polacy, byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy – 66,2% cudzoziemców i 68,4% Polaków, przy czym 48,2% cudzoziemców i 56,7% Polaków mieszkało w pasie do 30 km od granicy.

W III kwartale 2019 r. mały ruch graniczny stanowił 20,6% przekroczeń przez cudzoziemców lądowej granicy Polski z Ukrainą

Mapa 2. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez cudzoziemców w III kwartale 2019 roku

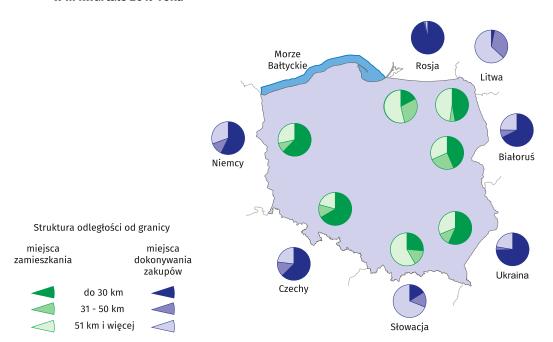

cudzoziemcy, jak i Polacy przekraczający lądową granicę Polski byli najczęściej mieszkańcami miejscowości zlokalizowanych w odległości do 50 km od granicy

W III kwartale 2019 r., zarówno

W przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 61,7% cudzoziemców oraz 63,0% Polaków przekraczających lądową granicę Polski mieszkało w pasie do 50 km od granicy, a w przypadku wewnętrznej granicy UE – odpowiednio 67,2% i 68,6%.

Mapa 3. Zasięg oddziaływania granicy na podstawie przekroczeń odcinków granicy przez Polaków w III kwartale 2019 roku

Najwięcej cudzoziemców objętych badaniem dokonywało zakupów w pasie do 50 km od granicy, w przypadku zewnętrznej granicy UE na terenie Polski – 66,0% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej UE – 82,0%. Z kolei odsetek Polaków dokonujących zakupów w pasie do 50 km od granicy zewnętrznej wyniósł 82,1% przekraczających, natomiast w przypadku granicy wewnętrznej – 64,0%.

W III kwartale 2019 r. większość, zarówno cudzoziemców, jak i Polaków przekraczających lądową granicę Polski dokonywała zakupów w odległości do 50 km od granicy

Uwagi metodyczne

- 1. Prezentowaną informację opracowano na podstawie wyników badań "Podróże nierezydentów do Polski. Ruch pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej" oraz "Uczestnictwo mieszkańców Polski (rezydentów) w podróżach" ujętych w programie badań statystycznych statystyki publicznej. Metodologia badań została opracowana przez Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Rzeszowie we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim oraz Ministerstwem Sportu i Turystyki. Badania prowadzone od 2014 r. wspólnie przez te instytucje są wynikiem integracji czterech badań (w tym "Badania obrotu towarów i usług w ruchu granicznym na zewnętrznej granicy Unii Europejskiej na terenie Polski").
- 2. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) do Polski oraz ruchu pojazdów i osób na granicy Polski z krajami Unii Europejskiej odbywa się w otoczeniu wybranych przejść granicznych z ruchem osobowym (w tym portów lotniczych i morskich). Prowadzone jest w każdym kwartale, w wylosowanych dniach. Badanie podróży cudzoziemców (nierezydentów) obejmuje wyjeżdżających z Polski przez wewnętrzną i zewnętrzną granicę UE na terenie Polski. Badaniu nie podlegają osoby przebywające w Polsce powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Dane dotyczące wydatków poniesionych przez cudzoziemców (nierezydentów) w Polsce uwzględniają także towary zakupione w Polsce w celu odsprzedaży w kraju nierezydenta. Badaniem ruchu granicznego (w obu kierunkach z Polski i do Polski) objęte są osoby i pojazdy przekraczające granicę Polski z krajami Unii Europejskiej na wybranych drogowych przejściach granicznych.
- 3. Badanie uczestnictwa Polaków (rezydentów) w podróżach prowadzone jest w gospodarstwach domowych, w cyklu kwartalnym (w miesiącu następnym po kwartale), metodą wywiadu bezpośredniego. Badaniu nie podlegają osoby przebywające za granicą powyżej 1 roku (z wyjątkiem osób podróżujących w celach edukacyjnych i zdrowotnych). Prezentowane dane dotyczące wydatków rezydentów poniesionych za granicą obejmują wydatki finansowane tylko ze środków własnych (nie są wliczane wydatki finansowane przez zakład pracy oraz inne osoby i instytucje), uwzględniają także towary zakupione za granicą w celu odsprzedaży w Polsce.
- 4. Dane o ruchu granicznym na zewnętrznej granicy UE na terenie Polski pochodzą z Komendy Głównej Straży Granicznej i dotyczą liczby przekroczeń granicy osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Obejmują wszystkie przejścia graniczne (drogowe, kolejowe i rzeczne).
- 5. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a gabinetem Ministrów Ukrainy o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 1 lipca 2009 r.
- 6. Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Federacją Rosyjską o zasadach małego ruchu granicznego weszła w życie 27 lipca 2012 r., natomiast od 4 lipca 2016 r. pozostaje ona zawieszona.
- 7. W niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości "ogółem" ze względu na zaokrąglenia danych. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w opracowaniu. Liczby te są poprawne pod względem merytorycznym.
- 8. Prezentowane dane mają charakter wstępny.

Opracowanie merytoryczne:

Urząd Statystyczny w Rzeszowie Ośrodek Badań Obszarów Transgranicznych i Statystyki Euroregionalnej Wiesława Magryś

Tel: 17 853 52 10

e-mail: w.magrys@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:

Rzecznik Prasowy Prezesa GUS Karolina Banaszek

Tel: 22 608 3475, 22 608 3009 e-mail: rzecznik@stat.gov.pl

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 34 91, 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

⊕ www.stat.gov.pl

@GUS_STAT

f @GlownyUrzadStatystyczny

Powiązane opracowania

Ruch graniczny oraz wydatki cudzoziemców w Polsce i Polaków za granicą

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

Ruch graniczny

Cudzoziemcy

Nierezydenci

Rezydenci

Mały ruch graniczny

Przejście graniczne